

Урок 21

Тема. Друзі, сили добра, персонажі зі світу природи, які допомагають головному героєві. Віра в перемогу дружби та людяності у творі

Мета уроку (розвиток компетентностей). *Предметних і комунікативних:* знання й розуміння літературного явища *робінзопада*; уміння співвідносити текст з історичним і культурним контекстом, проєктувати власний або відомий життєвий досвід на порушені в романі Д. Дефо проблеми; створювати повідомлення за темою уроку на папері або цифрових носіях. **Ключових:** розвиток уміння визначати головну і другорядну інформацію в тексті/медіатексті; розуміти порушені у творі проблеми; формування навичок толерантно відстоювати власну позицію з урахуванням думок опонентів.

Обладнання: підручники, зошити, ПК, презентація за темою уроку.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Зміст уроку

I. Актуалізація та корекція знань.

Хвилинка творчості. Презентація домашнього завдання (учнівські ілюстрації до твору, інфографіка чи графічні схеми тощо).

II. Мотивація навчальної діяльності. Визначення очікуваних результатів відповідно до орієнтирів навчальної програми. **Вступне слово вчителя.** Герої казок А. Ліндгрена - звичайні діти, веселі, дотепні, винахідливі, часом здатні на нерозважні вчинки, але спроможні стати проти підступів і злочинів на захист справедливості. У повісті «Мію, мій Мію» ми бачимо, як протистоять одна одній дві сили: сила добра (це хлопчик Мію та його друзі) і сила зла (це казковий лицар Като, його слуги і просто недобрі люди з реальності). Письменниця розповідає нам про слабкість могутнього зла і силу беззахисного добра. Звісно, у творі багато казкової умовності і казкових поворотів сюжету: природа обов'язково допомагає доброму персонажу, а страждання сироти обов'язково винагороджуються, зло має бути подолане.

III. Формування знань, умінь, навичок і компетенцій.

Робота з текстом. Міні-дослідження в групах. Завдання: знайти в тексті повісті приклади: А) як природа допомагає головному героєві врятуватися і подолати зло; Б) як вірна дружба, взаємопідтримка і самопожертва в ім'я добра допомагають здолати зло.

Група 1. «Він їхав Пуцею (с. 139 – 144).

Група 2. «Найглибша печера в найчорнішій горі» (с. 145 – 150).

Група 3. «Страшнішого меча я ще не бачив у своєму замку» і « (с. 150 – 157).

Група 4. «Мію, мій Мію» (с. 157 – 160).

Евристична бесіда.

- Хто із героїв повісті викликає у вас симпатію, а хто - ні? Умотивуйте свій вибір.
- Як лицаря Като сприймають Мертвий Ліс, Чорна земля, Мертве Озеро, Чорні Скелі?
- На стороні яких персонажів діє природа, втілена в образах Мертвого лісу, Гори, Землі, Озера?
- Що стається потім з цими образами природи? Як змінюються Ліс, Гори, Земля, Озеро?
- А. Ліндгрена, вдаючись до прозорих алегорій, зачіпає дуже серйозні життєві питання. Творче і життєве правило письменниці - «дітям треба говорити правду і тільки правду» - залишається дієвим і в казкових повістях. Так, наприклад, у повісті «Мію, мій Мію» традиційна

в казкових сюжетах боротьба добра зі злом набуває нового звучання. Що ви чули про явище фашизму? Які ідеї намагалися втілити в життя людей усього світу його послідовники?

А. Ліндгрєн навіть у казках бореться за мир, застерігає людства від зла. Образ темряви, яка поглинає світ, - це алегоричний образ фашизму. Гітлерівці часто відбирали у батьків їхніх дітей, використовували їх у своїх нелюдських експериментах, утримуючи в концтаборах. Подібне чинить лицар Като, викрадаючи дітей заради своїх лихих справ і задумів.

Образ злого лицаря Като, який ненавидить весь світ, наділений відразливими і одночасно карикатурними рисами. Але художній твір, написаний талановитим митцем, дуже часто переростає початковий задум. Образ Като можна вважати узагальненим образом будь-якого гнобителя, загарбника, диктатора, людини, що сіє зло і поширює темряву.

У фіналі його перемагає Міо. Так письменниця утверджує в серцях читачів віру в перемогу дружби та людяності у творі. Повість «Міо, мій Міо» розкриває безмежні фізичні і духовні можливості людей, які готові пожертвувати собою заради щастя інших, викликає у читачів надію на перемогу справедливості.

IV. Закріплення вивченого матеріалу, узагальнення та корекція знань.

Розподільний диктант «Світ добра і світ зла». Розподіліть персонажів між цими світами відповідно характерів та вчинків.

Сонячний світ добра	Світ зла і темряви
Міо, Бенко, тітка Лундін, тато – король, Юм – Юм, Їрі, Нонно, Ено, Ткаля, Зброяр, діти-птахи.	Тітка Едля, дядько Сікстен, лицар Като, вивідувачі, вартові.

- За яким принципом А. Ліндгрєн вибудувала систему образів твору?
- Яких персонажів у повісті більше: добрих чи злих?

Складаємо «Коло моральних цінностей», які утверджуються у повісті А.Ліндгрєн.

V. Підбиття підсумків, рефлексія. Прийом «5 пальців». Мізинець – мої думки і надбання уроку. Підмізничний палець – проблеми, які були в мене на уроці, чого я не зрозумів? Середній – самопочуття і настрої на уроці. Вказівний – взаємодія на уроці: як я діяв у команді, кому допоміг? Великий палець - вдячність: кому хочу подякувати за підтримку і допомогу, за що я вдячний автору та його персонажам?

Працюємо вдома. Підготуйте розповідь про одного з персонажів твору, який найбільше вразив і запам'ятався (завдання).